

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

ikke maa formindske en Gaards Areal saaledes, at Resten efter Udvalgets Opfattelse kommer til at staa i Misforhold til Avlsbygningerne.

Ingen Landejendom kan ved Ekspropriationen nedbringes under 40 000 Kr. Grundværdi.“

Saa findes der i § 6 en Bestemmelse, gaende ud paa, at man kan øge Tilliggen- det til Statshusmandsbrug, der er oprettet i tidligere Tid, og som med den Driftsform, der nu anses for at være den rigtige, skøn- nes at være for smaa. Det foreslaas, at Be- stemmelsen om, at der kan ydes Tillægs- laan til disse gamle Husmandsbrug til et Beløb af Forskellen mellem det gamle Laan og 12 000 Kr., ændres, saa at de 12 000 Kr. sættes op til 14 000 Kr.

Endelig findes der i § 7 en Bestem- melse om, at der til Erhvervelse af Tillægs- jord og Udredelse af Byggelaan kan anvendes et Beløb af indtil 3 Mill. Kr. af Jord- fonden.

Da der som bekendt i visse Kredse er nogen Betænkelighed ved Gennemførelsen af Ekspropriationsbestemmelserne, foreslaas det i § 8, at disse først træder i Kraft den 1. Oktober 1939; medens Loven i øvrigt træder i Kraft straks. Der skal altsaa nu gøres Forsøg paa at fremskaffe Tillægsjord ad de Veje, jeg her har gjort Rede for, i et saadant Omfang, som findes muligt uden at skride til Ekspropriation; først dersom det viser sig, at der maa skønnes ikke at kunne op- naas tilstrækkeligt paa den Maade, træder Ekspropriationsbestemmelserne i Kraft, den 1. Oktober 1939.

Lovforslaget er vedtaget i det høje Folketing, og i Betragtning af de meget be- rettigede Ønsker, der er fremkommet fra det mindre Landbrug om Fremskaffelse af Tillægsjord, samt under Hensyn til den Interesse, som det offentlige maa have i, at en hel Del af disse Landmænd, der er allerhaardest ramt af den nuværende øko- nomiske Situation, ved at faa Tillægsjord kunde blive i Stand til at ernære sig selv ved deres Bedrift, vil jeg mene, at Forslagets Gennemførelse vil være af meget stor Be- tydning. I Betragtning af alle de Hensyn, der er blevet taget til anden Side, gaar Lov- forslaget da heller ikke paa nogen Maade berettigede Interesser for nær, og jeg skal

anbefale det til hurtig Gennemførelse i det høje Landsting.

Jensen-Aale: Jeg takker den højtærede Landbrugsminister for Fremsettelsen af dette Lovforslag. Oprettelsen af de saa- kaldte indeklemte Husmandsbrug, det vil sige Husmandsbrug med en saa lille Jord- lod, at Husmændene ikke kunde ernære sig selv og deres Familie ved at drive denne Jordlod under almindelige Forhold, tilhører i Virkeligheden en svunden Tid, hvor de nogenlunde kunde have deres Berettigelse. I ældre Tider kunde et større og mindre Landbrug nemlig bestaa i Forening, ved at Indehaveren af det lille Landbrug arbej- dede for Indehaveren af det større Land- brug, og det blev saa i mange Tilfælde ud- lignet, i alt Fald delvis udlignet ved, at Indehaveren af det større Landbrug lod den mindre Landbruger udnytte hans He- stekraft. Det er ikke just min Mening at ville fremkalde det gamle Billede om Store Claus og Lille Claus, men det var i Virke- ligheden et Forhold, der lignede dette. Det skabte ganske selvfølgelig et Afhængigheds- forhold for den lille Landbruger, men det gav dog Levemuligheder for dem begge, særlig efterhaanden som de smaa Land- brugere lærte at udnytte deres Jord og supplere det, de kunde avle, ved Indkøb af Foderstoffer i forholdsvis stor Stil, altsaa ved, som den højtærede Landbrugsminister bemærkede, at drive et Industrilandbrug i mindre Stil. Denne Driftsform kan imid- lertid ikke gaa for Tiden, det er noget, vi alle sammen ved; vi har jo ikke fri Udførsel, og de Suppleringsmidler, vi skal købe, Fo- derstoffer og navnlig Korn, er i en saa høj Pris, at der slet ikke er Tale om, at dette Industrilandbrug kan fortsætte for Tiden. En Indskrænkning af Husdyrholdet er der- for efter min Mening noget, vi skal tænke paa. Landbrugets Forhold vilde være bedre, hvis man fulgte de Røster, der har lydt herom, og nøjedes med de Besætninger, man kunde have med den Avl, der er paa Jorden, suppleret med den mindst mulige Indførsel af Foderstoffer. Jeg hørte med meget stor Interesse det ærede 4de Medlem for 6te Kreds (Korgsaard) sige under en anden Sag, vi drøftede forleden Dag, at det Landbrug, der selv kan frembringe sine Raastoffer, er det bedste for Tiden. Det er saa afgjort